

Radu CANTĂR

Radu CANTĂR

ROMÂNIA LA CJUE (2018-2019)

**Vol. I
JURISPRUDENȚĂ**

**Editura UNIVERSITARIA
Craiova, 2022**

Referenți științifici:

Prof.univ.dr. Bianca Maria Carmen Predescu

Conf.univ.dr. Adrian Bogdan

Copyright © 2022 Editura Universitaria

Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CANȚĂR, RADU

România la CJUE (2018-2019) / Radu Canțăr. - Craiova :
Universitaria, 2022

2 vol.

ISBN 978-606-14-1861-9

Vol. 1. : Jurisprudență. - 2022. - Conține bibliografie. - ISBN 978-606-14-1862-6

34

Sursă foto copertă și interior: Curtea de Justiție a Uniunii Europene

https://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7055/ro/

Copyright G. Fessy © CJUE

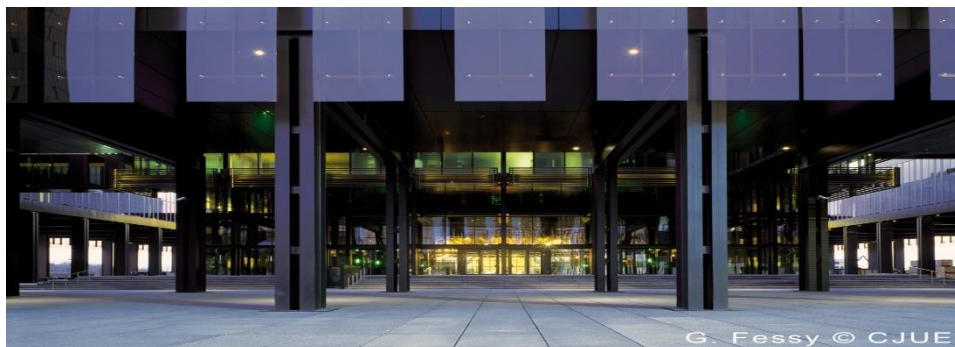
© 2022 by Editura Universitaria

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețelele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Cuvânt înainte

Radu Canțăr

*fost Agent Guvernamental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene
și Curtea de Justiție a Asociației Liberului Schimb.*

Sursa foto: Curtea de Justiție a Uniunii Europene

Culegerea intitulată *România la CJUE (2018-2019)* reprezintă un demers de coagulare a hotărârilor pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene și Tribunalul Uniunii Europene în perioada sau în legătură cu perioada în care autorul a îndeplinit funcția de Agent Guvernamental pentru Curtea de Justiție a Uniunii Europene (mai 2018 - noiembrie 2019).

Cauzele grupate în această culegere, structurată în două volume, constituie spețe în care autorul a reprezentat direct interesele României în relația cu Curtea de Justiție a UE fie prin pledoarii în fața Curții sau prin întreprinderea unor acte de natură procedurală.

Fără echivoc reprezentarea României nu este un act îndeplinit în mod solitar, Agentul Guvernamental bucurându-se de sprijinul unui aparat de specialitate din cadrul Ministerului Afacerilor Externe și de

buna colaborare a experților din cadrul instituțiilor administrației centrale, alături de care au fost fundamentate punctele de vedere exprimate de guvernul român în cauzele pendinte la CJUE.

Decizia de a publica toate aceste hotărâri judecătorești, cu privire la România sau în care țara noastră a fost intervenientă, a fost luată din dorința de a oferi practicienilor și teoreticienilor dreptului (profesori, juriști, avocați, magistrați, funcționari, studenți și nu numai) o serie de orientări facile cu privire la abordarea CJUE în anumite probleme care au privit teme de interes general sau cu specific național.

Astfel, culegerea jurisprudențială de față oferă cititorilor posibilitatea, ca în paginile sale, să poată regăsi acțiuni directe formulate de România în fața Tribunalului Uniunii Europene, acțiuni în care CJUE a fost sesizată de către Comisia Europeană cu privire la neîndeplinirea de către România a unor obligații ce îi reveneau în calitate de stat membru, intervenții făcute de statul român în diverse cauze ce prezentau interes direct sau răspunsuri oferite de Curte la întrebări preliminare în diverse cauze aflate pe rolul instanțelor judecătorești naționale sau din alte state membre, cum ar fi spre exemplu mandatul european de arestare, aspecte ce țin fiscalitate, concurență, piețe de capital, cooperare în materie civilă, GDPR, achiziții publice și protecția consumatorilor.

De asemenea, jurisprudența selectată abordează în mod inevitabil chestiuni de natură procedurală, cu privire la admisibilitate și oferă răspunsuri cu privire la interpretarea unor principii de drept european deosebit de importante în contextul procedurilor contencioase actuale.

Lecturând spețele regăsite în această culegere se vor putea deprinde cu ușurință care sunt condițiile de admisibilitate a unei cereri de decizie preliminară, când anume este necesar ca aceasta să fie formulată și mai ales maniera în care întrebările trebuie să fie formulate astfel încât să primească un răspuns adecvat din partea Curții, mai ales în contextul în care mecanismul trimiterilor preliminare a ajuns să fie din ce în ce mai uzitat în litigiile naționale, după cum o arată chiar statisticile recente ale CJUE¹.

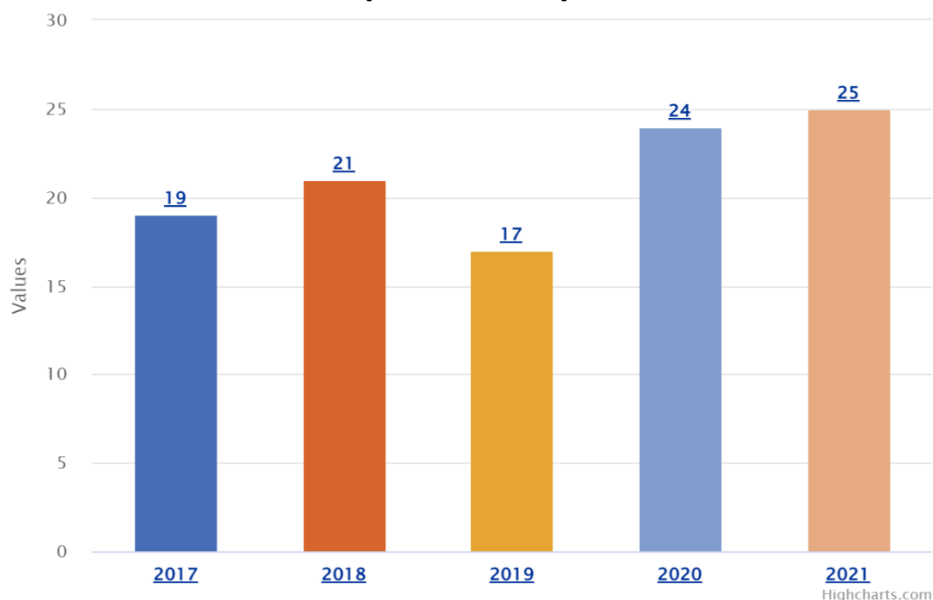
O altă componentă semnificativă a activității Agentului Guvernamental o reprezintă atribuția conferită de art. 2 punctul 30 din H.G. 17/2017, privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Externe, de a asigura coordonarea interministerială în vederea transpunerii directivelor Uniunii Europene și asigurării cadrului de aplicare directă a regulamentelor și deciziilor Uniunii Europene. În acest sens, pentru ca cetățenii și întreprinderile să se bucure de toate beneficiile legislației UE, este esențial ca statele membre să transpună rapid legislația UE în ordinea lor juridică.

În context este relevant Raportul Comisiei Europene privind monitorizarea aplicării dreptului Uniunii Europene² din anul 2022, iar următoarele grafice sunt sugestive despre modul în care autorul a abordat aceste aspecte în perioada cât a îndeplinit funcția de Agent Guvernamental, în special anul 2019:

¹ https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2022-07/ra_pan_2021_ro.pdf - pagina 72.

² https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/country_factsheet_romania.pdf

Proceduri noi de constatare a neîndeplinirii obligațiilor de transpunere la timp împotriva României (2017-2021)

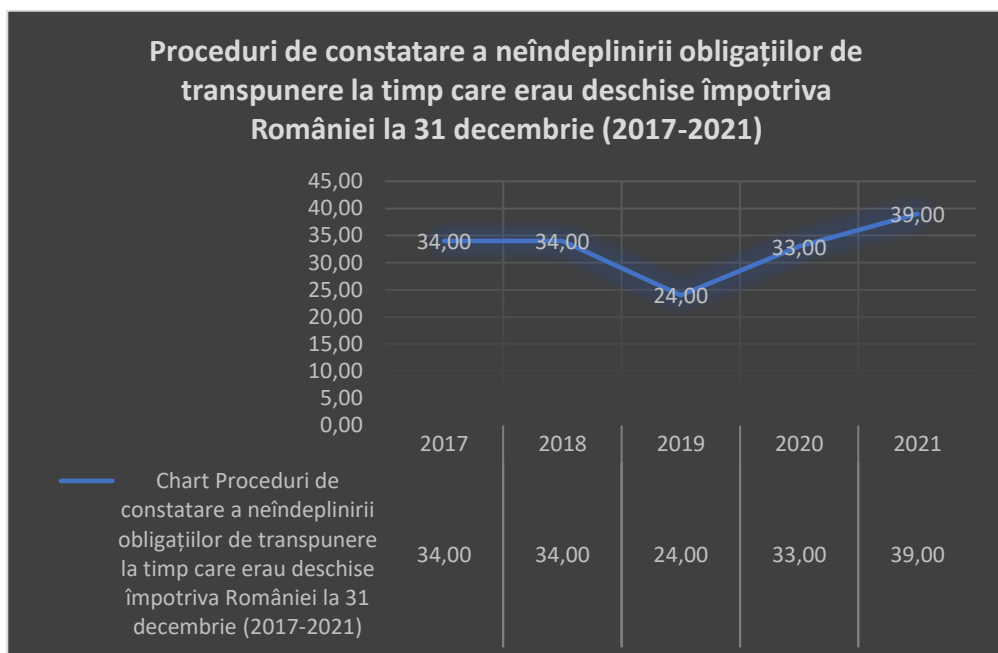
Statistica este întotdeauna obiectivă

Din cuprinsul graficelor mai sus prezentate, a căror veridicitate poate fi verificată cu ușurință accesând bazele de date ale Comisiei Europene³, putem observa că în anul 2019 Comisia Europeană a deschis cele mai puține *proceduri de infringement* împotriva țării noastre, *privind lipsa transpunerii în dreptul național a directivelor UE - 17*.

De asemenea, la finalul anului 2019 țara noastră era vizată și de cele mai puține proceduri de infringement, din ultimii 5 ani calendaristici – **24**.

³ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/applying-eu-law/infringement-procedure/2021-annual-report-monitoring-application-eu-law/romania_ro

O simplă privire a graficelor arată că ulterior anului 2019 s-a reluat trendul ascendent în privința directivelor netranspuse în legislația națională și totodată al riscului crescut de sancțiuni financiare aplicate statului român de către instanța de la Luxemburg, ajungându-se la finalul anului 2021 la un maxim istoric de 39 de asemenea proceduri îndreptate împotriva României.

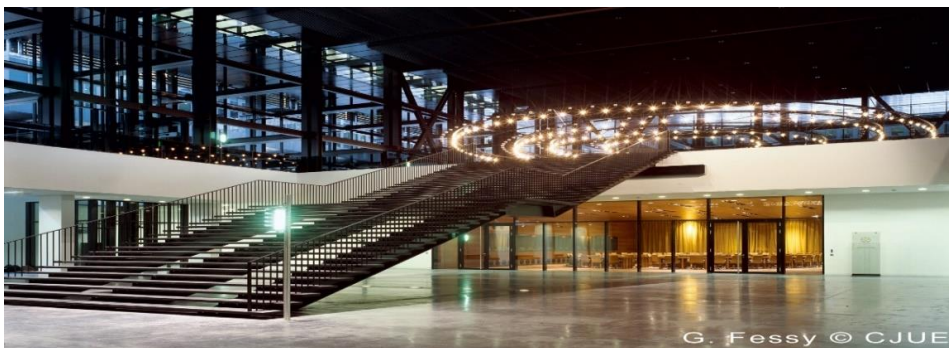

Instituțional România a avut în toată această perioadă o relație foarte bună cu lumea juridică din Uniunea Europeană, mărturie stau în acest sens atât cele 5 state membre interveniente în cauza C-549/18 în favoarea țării noastre, cât și intervenția României în cauze precum C-177/19 P sau C-543/17 (*detalii pe larg mai jos*).

De asemenea, în anul 2019 cu ocazia exercitării de către România a Președinției rotative a Consiliului Uniunii Europene am avut onoarea de a fi gazda la București a celor 27 de agenți care reprezentau guvernele statelor membre în fața instanței UE, ocazie cu care i-am avut ca invitați și pe actualul președinte al Tribunalului Uniunii Europene (*TUE*) și grefierul adjunct al CJUE, bucurându-ne și de prezența judecătorului român la TUE. Ulterior acestui eveniment, tot în marja Președinției rotative am organizat la Iași, conferința *Viitorul sistemului judiciar al UE*, ce s-a bucurat de prezența Președintelui CJUE, a Președintelui Tribunalului UE, precum și a numeroși și reputați juriști, practicieni ai dreptului sau reprezentanți ai mediului academic european și național.

În încheiere aș dori să adaug că pe lângă utilitatea practică a unei astfel de culegeri jurisprudențiale, prezenta lucrare reprezintă și un memento al perioadei de referință.

Lectură plăcută !

Sursa foto: Curtea de Justiție a Uniunii Europene

I. ACȚIUNI DIRECTE

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

24 septembrie 2019(*)

„Drept instituțional – Inițiativă cetățenească europeană – Protecția minorităților naționale și lingvistice – Consolidarea diversității culturale și lingvistice – Înregistrare parțială – Principiul atribuirii – Absența unei necompetențe legislative vădite a Comisiei – Obligația de motivare – Articolul 5 alineatul (2) TUE – Articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 211/2011 – Articolul 296 TFUE”

În cauza T-391/17,

România, reprezentată inițial de R. Radu, de C.-M. Florescu, de E. Gane și de L. Lițu și ulterior de C.-M. Florescu, de E. Gane, de L. Lițu și de C.-R. Canțăr, în calitate de agenți,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Europene, reprezentată de H. Krämer, de L. Radu Bouyon și de H. Stancu, în calitate de agenți,

pârâtă,

susținută de

Ungaria, reprezentată de M. Fehér, de G. Koós și de G. Tornyai, în calitate de agenți,

intervenientă,

având ca obiect o cerere întemeiată pe articolul 263 TFUE, prin care se solicită anularea Deciziei (UE) 2017/652 a Comisiei din 29 martie 2017 privind propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe” (JO 2017, L 92, p. 100),

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din domnii M. Prek, președinte, și E. Buttigieg (raportor) și doamna M. J. Costeira, judecători,

grefier: domnul I. Drăgan, administrator,

având în vedere faza scrisă a procedurii și în urma ședinței din 9 aprilie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

Istoricul cauzei

- 1 La 15 iulie 2013, Bürgerausschuss für die Bürgerinitiative Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe (Comitetul cetățenilor pentru inițiativa cetățenească „Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe”, denumit în continuare „comitetul” sau „organizatorii”) a prezentat Comisiei Europene propunerea de inițiativă cetățenească europeană (denumită în continuare „ICE”) intitulată „Minority SafePack – One milion signatures for diversity in Europe” (denumită în continuare „propunerea de ICE”).
- 2 Prin Decizia C(2013) 5969 final din 13 septembrie 2013, Comisia a respins cererea de înregistrare a propunerii de ICE pentru motivul că aceasta din urmă depășea în mod vădit sfera sa de competență în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii Europene în scopul punerii în aplicare a tratatelor.
- 3 Sesizat de comitet, Tribunalul, prin Hotărârea din 3 februarie 2017, Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/Comisia (T-646/13, EU:T:2017:59), a anulat Decizia C(2013) 5969 final, pentru motivul încălcării de către Comisie a obligației de motivare.
- 4 La 29 martie 2017, Comisia a adoptat Decizia (UE) 2017/652 privind propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe” (JO 2017, L 92, p. 100, denumită în continuare „decizia atacată”), al cărei articol 1 prevede următoarele:

„(1) Se înregistrează propunerea de inițiativă cetățenească intitulată «Minority SafePack – One million signatures for diversity in Europe».

(2) Pot fi adunate declarații de susținere pentru această propunere de inițiativă cetățenească, pornind de la constatarea faptului că aceasta vizează propuneri ale Comisiei pentru:

 - o recomandare a Consiliului privind «protejarea și promovarea diversității culturale și lingvistice în cadrul Uniunii»;
 - o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului având ca obiect adaptarea «programelor de finanțare pentru a facilita accesul comunităților mici de limbi regionale și minoritare la acestea»;
 - o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului având ca obiect înființarea unui centru al diversității lingvistice care va consolida conștientizarea importanței limbilor regionale și minoritare și va promova diversitatea la toate nivelurile și care va fi finanțat în esență de Uniunea Europeană;
 - un regulament de adaptare a normelor generale aplicabile sarcinilor, obiectivelor prioritare și organizării fondurilor structurale, astfel încât să se țină seama de protecția minorităților și de promovarea diversității culturale și lingvistice, cu condiția ca acțiunile care urmează să fie finanțate să ducă la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii;
 - un regulament al Parlamentului European și al Consiliului având ca obiectiv modificarea regulamentului referitor la programul «Orizont 2020» în scopul îmbunătățirii cercetării privind valoarea adăugată pe care minoritățile naționale și diversitatea culturală și lingvistică o pot aduce în dezvoltarea socială și economică în regiunile Uniunii;
 - modificarea legislației UE pentru a asigura o cvasiegalitate de tratament între apatrizi și cetățenii Uniunii;

- un regulament al Parlamentului European și al Consiliului pentru a introduce un drept de autor uniform care ar permite ca întreaga Uniune să fie considerată o piață internă în materie de drepturi de autor;
 - o modificare a Directivei 2010/13/UE [a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (JO 2010, L 95, p. 1)], în vederea asigurării liberei prestări a serviciilor și a recepționării de conținut audiovizual în regiunile în care locuiesc minoritățile naționale;
 - un regulament sau o decizie a Consiliului în vederea unei exceptări în grup a proiectelor care promovează minoritățile naționale și cultura acestora de la procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE.”
- 5 Potrivit considerentului (2) al deciziei atacate, obiectul propunerii de ICE este următorul: „Facem apel la [Uniune] să îmbunătățească protecția persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice și să consolideze diversitatea culturală și lingvistică în Uniune.”
- 6 Potrivit considerentului (3) al deciziei atacate, obiectivele propunerii de ICE sunt următoarele:
- „Facem apel la [Uniune] să adopte un set de acte juridice pentru a îmbunătăți protecția persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice și pentru a consolida diversitatea culturală și lingvistică în Uniune. Acest set trebuie să cuprindă măsuri de politică în domeniul limbilor regionale și minoritare, al educației și al culturii, al politicii regionale, al participării, al egalității, al audiovizualului și al altor conținuturi media, precum și al sprijinului regional (de stat).”
- 7 Considerentul (4) al deciziei atacate enunță că, în propunerea de ICE, sunt precizate clar 11 acte juridice ale Uniunii pe care ar trebui să le propună în esență Comisia. Este vorba despre:
- (a) o recomandare a Consiliului Uniunii Europene privind „protejarea și promovarea diversității lingvistice în cadrul Uniunii”, întemeiată pe articolul 167 alineatul (5) a doua liniuță TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) a doua liniuță TFUE;
 - (b) o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 167 alineatul (5) prima liniuță TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) prima liniuță TFUE și având ca obiect adaptarea „programelor de finanțare pentru a facilita accesul comunităților mici de limbi regionale și minoritare la acestea”;
 - (c) o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 167 alineatul (5) prima liniuță TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) prima liniuță TFUE și având ca obiect înființarea unui centru al diversității lingvistice care va consolida conștientizarea importanței limbilor regionale și minoritare și va promova diversitatea la toate nivelurile și care va fi finanțat în esență de Uniune;
 - (d) un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolele 177 și 178 TFUE și având ca obiect adaptarea dispozițiilor comune referitoare la fondurile regionale ale Uniunii, astfel încât protejarea minorităților și promovarea diversității culturale și lingvistice să fie incluse în acestea ca obiective tematice;
 - (e) un regulament al Parlamentului și al Consiliului întemeiat pe articolul 173 alineatul (3) TFUE și pe articolul 182 alineatul (1) TFUE și având ca obiect modificarea regulamentului referitor la programul „Orizont 2020” în scopul

îmbunătățirii cercetării privind valoarea adăugată pe care minoritățile naționale și diversitatea culturală și lingvistică o pot aduce la dezvoltarea socială și economică din regiunile Uniunii;

- (f) o directivă, un regulament sau o decizie a Consiliului întemeiată pe articolul 20 alineatul (2) TFUE și pe articolul 25 TFUE și având ca scop consolidarea în interiorul Uniunii a locului cetățenilor care aparțin unei minorități naționale, în vederea asigurării faptului că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare la alegerea deputaților în Parlament;
- (g) măsuri eficiente, întemeiate pe articolul 19 alineatul (1) TFUE, pentru combaterea discriminărilor și pentru promovarea egalității de tratament, inclusiv în ceea ce privește minoritățile naționale, iar aceasta printre altele pe calea unei revizui a directivelor Consiliului existente în materia egalității de tratament;
- (h) modificarea, în temeiul articolului 79 alineatul (2) TFUE, a legislației Uniunii pentru a asigura o cvasiegalitate de tratament între apatrizi și cetățenii Uniunii;
- (i) un regulament al Parlamentului și al Consiliului întemeiat pe articolul 118 TFUE și având ca scop introducerea unui drept de autor uniform care ar permite ca întreaga Uniune să fie considerată o piață internă în materie de drepturi de autor;
- (j) o modificare, întemeiată pe articolul 53 alineatul (1) TFUE și pe articolul 63 TFUE, a Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (JO 2010, L 95, p. 1), în vederea asigurării liberei prestări a serviciilor și a recepționării de conținut audiovizual în regiunile în care locuiesc minoritățile naționale;
- (k) un regulament sau o decizie a Consiliului întemeiată pe articolul 109 TFUE, pe articolul 108 alineatul (4) TFUE sau pe articolul 107 alineatul (3) litera (e) TFUE și având ca scop exceptarea în grup a proiectelor care promovează minoritățile naționale și cultura acestora.

8 Considerentul (5) al deciziei atacate enunță că se pot adopta acte juridice ale Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor în următoarele domenii:

- îmbunătățirea cunoașterii și a diseminării culturii și a istoriei popoarelor europene; conservarea și protejarea patrimoniului cultural de importanță europeană; schimburile culturale necomerciale; creația artistică și literară, inclusiv în sectorul audiovizualului;
- dezvoltarea dimensiunii europene a educației, în special, prin învățarea și prin răspândirea limbilor statelor membre;
- definirea misiunilor, a obiectivelor prioritare și a organizării fondurilor structurale, cu condiția ca acțiunile care urmează să fie finanțate să ducă la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii;
- măsurile specifice menite să sprijine acțiunile întreprinse în statele membre pentru realizarea obiectivelor de accelerare a adaptării industriei la schimbările structurale, de încurajare a unui mediu favorabil inițiativei și dezvoltării întreprinderilor din întreaga Uniune și, în special, a întreprinderilor mici și mijlocii, de încurajare a unui mediu propice cooperării între întreprinderi, de favorizare a unei exploatare mai bune a potențialului industrial al politicilor de inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică;
- cercetarea și dezvoltarea tehnologică sub forma unui program-cadru multianual care stabilește obiectivele științifice și tehnologice care trebuie realizate prin

activitățile Uniunii, precum și prioritățile conexe, care indică liniile directoare ale acestor acțiuni și care stabilește cuantumul global maxim și condițiile de participare financiară a Uniunii la programul-cadru, precum și cotele-părți alocate fiecărei acțiuni preconizate;

- definirea drepturilor resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere legală pe teritoriul unui stat membru, inclusiv condițiile care reglementează libertatea de circulație și de ședere în alte state membre ale Uniunii Europene;
- crearea de titluri europene de proprietate intelectuală pentru a asigura o protecție uniformă a drepturilor de proprietate intelectuală în Uniune, precum și înființarea unor sisteme centralizate de autorizare, coordonare și control la nivelul Uniunii;
- coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la accesul la activitățile independente și la exercitarea acestora;
- determinarea categoriilor de ajutoare care sunt acordate de state și care sunt exceptate de la procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE.

9 În considerentul (6) al deciziei atacate, Comisia deduce din considerațiile care precedă că propunerea de ICE, în măsura în care vizează propuneri ale acestei instituții de acte juridice ale Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor, astfel cum sunt menționate în considerentul (4) literele (a)-(e) și (h)-(k), nu iese în mod vădit din sfera sa de competență în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească (JO 2011, L 65, p. 1).

10 În schimb, în ceea ce privește celelalte două propuneri la care face trimitere propunerea de ICE, și anume cele menționate la literele (f) și (g) ale considerentului (4) al deciziei atacate, Comisia concluzionează, în considerentele (7)-(9) ale deciziei menționate, că propunerea de ICE iese în mod vădit din sfera sa de competență în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor, în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 211/2011.

Procedura și concluziile părților

11 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 iunie 2017, România a introdus prezenta acțiune.

12 Prin act separat depus la grefa Tribunalului în aceeași zi, România a formulat o cerere de măsuri provizorii, în temeiul articolelor 278 și 279 TFUE, pentru ca Tribunalul să dispună suspendarea punerii în aplicare a deciziei atacate. Cererea menționată a fost respinsă prin Ordonanța din 13 noiembrie 2017, România/Comisia (T-391/17 R, nepublicată, EU:T:2017:805).

13 Prin Decizia președintelui Camerei a doua din 27 septembrie 2017, a fost admisă cererea Republicii Slovace de a interveni în susținerea concluziilor României. Prin scrisoarea depusă la grefa Tribunalului la 18 octombrie 2017, Republica Slovacă a informat Tribunalul că își retrage intervenția, astfel încât, prin Ordonanța din 16 noiembrie 2017, România/Comisia (T-391/17, nepublicată, EU:T:2017:823), aceasta a fost radiată din prezenta cauză în calitate de intervenientă.

14 Prin Decizia președintelui Camerei a doua din 15 noiembrie 2017, a fost admisă cererea Ungariei de a interveni în susținerea concluziilor Comisiei. Memoriul în intervenție al Ungariei a fost depus după expirarea termenului stabilit de președinte, astfel încât acesta nu a fost depus la dosar.

- 15 Prin Ordonanța din 16 noiembrie 2017, România/Comisia (T-391/17, nepublicată, EU:T:2017:831), confirmată în recurs prin Ordonanța din 5 septembrie 2018, *Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe/România și Comisia* [C-717/17 P (I), nepublicată, EU:C:2018:691], cererea de intervenție a comitetului a fost respinsă.
- 16 România solicită Tribunalului:
- anularea deciziei atacate;
 - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 17 Comisia solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii ca nefondată;
 - obligarea României la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Observații introductive

- 18 În cursul ședinței de audiere a pledoariilor, Comisia a pus în discuție admisibilitatea acțiunii ca răspuns la întrebările adresate de Tribunal, invocând, pe de o parte, caracterul tardiv al acțiunii și, pe de altă parte, caracterul neatacabil al deciziei atacate.
- 19 Trebuie amintit că instanța Uniunii are dreptul să aprecieze, în funcție de împrejurările fiecărei cauze, dacă o bună administrare a justiției justifică respingerea pe fond a acțiunii fără a se pronunța în prealabil asupra motivelor de inadmisibilitate invocate de pârât (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 2002, *Consiliul/Boehringer*, C-23/00 P, EU:C:2002:118, punctele 51 și 52, Hotărârea din 23 martie 2004, *Franța/Comisia*, C-233/02, EU:C:2004:173, punctul 26, și Hotărârea din 15 iunie 2005, *Regione autonoma della Sardegna/Comisia*, T-171/02, EU:T:2005:219, punctul 155).
- 20 În împrejurările prezentei cauze, Tribunalul consideră că, din motive de economie de procedură, trebuie să se examineze de la bun început motivele invocate de România, fără a se pronunța în prealabil asupra admisibilității acțiunii, întrucât, în orice caz și pentru motivele prezentate mai jos, aceasta este nefondată.

Cu privire la fond

- 21 În susținerea acțiunii, România invocă două motive întemeiate, primul, pe încălcarea articolului 5 alineatul (2) TUE și a articolului 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 211/2011, iar al doilea, pe încălcarea articolului 296 al doilea paragraf TFUE.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 5 alineatul (2) TUE și a articolului 4 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 211/2011

- 22 România susține, în primul rând, că analiza informațiilor și a măsurilor detaliate enunțate în anexa la propunerea de ICE arată că, în pofida obiectivelor declarate, aceasta este în realitate focalizată exclusiv pe îmbunătățirea protecției drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice, neavând nicio legătură directă cu diversitatea culturală în sensul articolului 3 TUE și al articolului 167 TFUE, a căror consolidare este cel mult o consecință inerentă a îmbunătățirii protecției drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice.
- 23 Or, pe de o parte, în ceea ce privește consolidarea diversității culturale în temeiul articolului 167 alineatele (1) și (4) TFUE, Uniunea ar avea competențe de sprijin, de coordonare și de completare, iar nu o competență exclusivă sau partajată cu statele membre de a promova o politică având ca unic obiectiv diversitatea culturală. În temeiul articolului 167 alineatul (4) TFUE, un act legislativ al Uniunii nu poate viza